

EVROPSKÝ PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument ze zasedání

A7-0218/2011

1. 6. 2011

ZPRÁVA

o evropské městské agendě a její budoucnosti v politice soudržnosti
(2010/2158(INI))

Výbor pro regionální rozvoj

Zpravodaj: Oldřich Vlasák

OBSAH

	Strana
NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU	3
VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ.....	14
STANOVISKO VÝBORU PRO DOPRAVU A CESTOVNÍ RUCH	19
VÝSLEDEK KONEČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU	24

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o evropské městské agendě a její budoucnosti v politice soudržnosti (2010/2158(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, především na hlavu XVIII této smlouvy,
- s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. července 2006, kterým se stanoví všeobecná ustanovení týkající se Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a Fondu soudržnosti¹,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 ze dne 5. července 2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj²,
- s ohledem na rozhodnutí Rady (ES) č. 702/2006 ze dne 6. října 2006 o strategických obecných zásadách Společenství pro soudržnost³,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 397/2009 ze dne 6. května 2009, kterým se mění nařízení (ES) č. 1080/2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj, pokud jde o způsobilost investic do energetické účinnosti a obnovitelné energie v oblasti bydlení⁴,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1233/2010 ze dne 15. prosince 2010, kterým se mění nařízení (ES) č. 663/2009 o zavedení programu na podporu hospodářského oživení prostřednictvím finanční pomoci Společenství pro projekty v oblasti energetiky⁵,
- s ohledem na své usnesení ze dne 21. února 2008 o krocích v návaznosti na Územní agendu a Lipskou chartu: směrem k evropskému akčnímu programu pro územní rozvoj a soudržnost⁶,
- s ohledem na své usnesení ze dne 21. října 2008 o řízení a partnerství na vnitrostátní a regionální úrovni a o základně pro projekty v oblasti regionální politiky⁷,
- s ohledem na své usnesení ze dne 24. března 2009 o městské dimenzi politiky soudržnosti v novém programovém období⁸,
- s ohledem na své usnesení ze dne 24. března 2009 o zelené knize o územní soudržnosti

¹ Úř. věst. L 210, 31.7.2006, s. 25.

² Úř. věst. L 210, 31.7.2006, s. 1–11.

³ Úř. věst. L 291, 21.10.2006, s. 11.

⁴ Úř. věst. L 126, 21.5.2009, s. 3.

⁵ Úř. věst. L 346, 30.12.2010, s. 5.

⁶ Úř. věst. C 184 E, 6.8.2009, s. 95.

⁷ Úř. věst. C 15 E, 21.1.2010, s. 10.

⁸ Úř. věst. C 117 E, 6.5.2010, s. 73.

a stavu jednání o budoucí reformě politiky soudržnosti¹,

- s ohledem na své usnesení ze dne 20. května 2010 o přispění politiky soudržnosti k dosahování cílů Lisabonské strategie a strategie EU 2020²,
- s ohledem na své usnesení ze dne 7. října 2010 o regionální politice a politice soudržnosti EU po roce 2013³,
- s ohledem na ad hoc zveřejněné sdělení Evropského parlamentu s názvem „Opatření v návaznosti na Územní agendu a Lipskou chartu: evropský akční program územního rozvoje a územní soudržnosti“,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 3. března 2010 nazvané „Evropa 2020 – Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění“ (KOM(2010)2020),
- s ohledem na pátou zprávu, kterou vydala Komise dne 9. listopadu 2010 k tématu „hospodářská, sociální a územní soudržnost: budoucnost politiky soudržnosti“,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 9. listopadu 2010 nazvané „Závěry páté zprávy o hospodářské, sociální a územní soudržnosti: budoucnost politiky soudržnosti“ (KOM(2010)0642),
- s ohledem na souhrnnou zprávu Komise z dubna 2010 o „ex-post hodnocení programů politiky soudržnosti na období 2000–2006 spolufinancovaných z EFRR (cíle 1 a 2)“,
- s ohledem na zprávu Komise z června 2010 o „ex-post hodnocení programů politiky soudržnosti na období 2000–2006: iniciativa Společenství URBAN“,
- s ohledem na stanovisko k tématu „Nezbytnost uplatňovat integrovaný přístup k obnově měst“, které dne 26. května 2010 vydal Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV)⁴,
- s ohledem na stanovisko k tématu „Úloha obnovy měst v budoucnosti rozvoje měst v Evropě“, které ve dnech 9.–10. června 2010 vydal Výbor regionů⁵,
- s ohledem na dokumenty Územní agenda EU – Pro konkurenceschopnější a udržitelnější Evropu různorodých regionů („Územní agenda“) a Lipská charta o udržitelných evropských městech („Lipská charta“), které byly přijaty na neformálním zasedání Rady ministrů odpovědných za územní plánování a městský rozvoj, jež se konalo v Lipsku ve dnech 24.–25. května 2007,
- s ohledem na „prohlášení z Toleda“, které bylo přijato na neformálním zasedání Rady ministrů odpovědných za městský rozvoj, jež se konalo v Toledu dne 22. června 2010,
- s ohledem na postoj generálních ředitelů odpovědných za městský rozvoj ke sdělení

¹ Úř. věst. C 117 E, 6.5.2010, s. 65.

² Přijaté texty, P7_TA(2010)0191.

³ Přijaté texty, P7_TA(2010)0356.

⁴ Úř. věst. C 21, 21.1.2011, s. 1.

⁵ Úř. věst. C 267, 1.10.2010, s. 25.

Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru, Výboru regionů a Evropské investiční bance: Závěry páté zprávy o hospodářské, sociální a územní soudržnosti: budoucnost politiky soudržnosti (KOM(2010)0642/3),

- s ohledem na závěry evropského summitu místních správních orgánů, který se pod názvem Místní správy, čelní představitelé nové Evropy (*Local governments, the protagonist in the new Europe*) konal v Barceloně ve dnech 22.–24. února 2010,
 - s ohledem na Pakt primátorů, který iniciovala a podpořila Evropská komise,
 - s ohledem na nezávislou zprávu vypracovanou na žádost Komise pod názvem „Program pro reformovanou politiku soudržnosti“ (zpráva Fabrizia Barky) (2009),
 - s ohledem na článek 48 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro regionální rozvoj a stanovisko Výboru pro dopravu a cestovní ruch (A7-0218/2011),
- A. vzhledem k tomu, že pro EU je charakteristický polycentrický vývoj a rozmanitost městských oblastí a měst různé velikosti, jež mají rozdílné pravomoci a zdroje; je toho názoru, že by bylo problematické vymezit „městské oblasti“ a pojem „městský“ obecně jednou společnou definicí formulovanou pouze na základě statistických údajů, neboť je obtížné přistupovat jednotně k řadě různých situací v členských státech a regionech, a domnívá se tudíž, že by povinná definice a označování městských oblastí měly být ponechány na členských státech, což je v souladu se zásadou subsidiarity založenou na společných evropských ukazatelích, vzhledem k tomu, že by se mělo přezkoumat, jak lze jednotné definice pojmu „městský“ dosáhnout pomocí funkčního přístupu, a vytvořit tak základ pro jednoznačnou zákonnou definici městské dimenze politik Unie, a vzhledem k tomu, že by bylo užitečné – obzvláště v souvislosti s politikou soudržnosti – formulovat definici městské dimenze na funkčním základě,
- B. vzhledem k tomu, že EU svými politikami přispívá k udržitelnému rozvoji městských oblastí, a že bychom měli mít na paměti, že kromě vnitrostátních městských politik by měla být v souladu se zásadou subsidiarity vymezena i evropská městská politika,
- C. vzhledem k tomu, že města aktivně přispívají k vytváření politik EU a hrají důležitou úlohu v úspěšném uplatňování strategie EU 2020, a vzhledem k tomu, že nedostatečné zohledňování městské dimenze v politikách EU, a zejména v rámci politiky soudržnosti, by ohrozilo plnění cílů EU 2020,
- D. vzhledem k tomu, že města mají jedinečný architektonický a kulturní potenciál, že disponují významnými schopnostmi v oblasti sociální integrace a že přispívají k vytváření sociální rovnováhy díky ochraně kulturní rozmanitosti a zachování trvalého pouta mezi centrem a okolím,
- E. vzhledem ke zkušenostem získaným v rámci iniciativ URBAN a městských činností, jež byly integrovány („začleněny“) do regulačního rámce pro cíle konvergence a regionální konkurenceschopnosti a pro cíle v oblasti zaměstnanosti v programovém období 2007–2013; vzhledem k tomu, že začlenění tohoto rozměru do prováděných politik viditelně

zvýšilo objem finančních prostředků, jež mají města k dispozici; vzhledem k tomu, že by v rámci operačních programů měly být jasně vymezeny cíle v oblasti rozvoje měst, což by pomohlo ke koncentraci zdrojů,

- F. vzhledem k tomu, že subsidiarita ve své posílené a rozšířené podobě vymezené ve SFEU, jakož i víceúrovňová správa a lépe vymezená zásada partnerství, jsou zásadními prvky pro správné uplatňování všech politik EU, a vzhledem k tomu, že by mělo být v souladu s tím posíleno využívání zdrojů a pravomocí místních a regionálních orgánů,
- G. vzhledem k tomu, že hospodářská krize posledních několika let zостřila nerovnosti a sociální vyloučení v rozlehlých okrajových oblastech metropolí; vzhledem k tomu, že místní orgány musí být v reakci na krizi schopny provádět praktická opatření pro boj proti chudobě a pro podporu sociální soudržnosti a zaměstnanosti,
- H. vzhledem k tomu, že politika rozvojových center založená na stimulaci hospodářské činnosti ve městech nebyla v mnoha případech úspěšným motivačním faktorem, a měla tak omezený dopad na okolní oblasti a nepřispěla k integrovanému rozvoji,
- I. vzhledem k tomu, že velmi malý počet městských čtvrtí se může bez ohledu na bohatství či hospodářskou sílu daného města potýkat se specifickými problémy, jako je extrémní sociální nerovnost, chudoba, vyloučení a vysoká nezaměstnanost, jež mohou být zmírněny popř. odstraněny prostřednictvím podpory politiky soudržnosti,
- J. vzhledem k tomu, že zjednodušení provádění politiky, včetně mechanismů kontroly a auditu, přispívá ke zlepšení účinnosti, poklesu chybovosti, vyšší uživatelské přívětivosti struktury politiky a ke zviditelnění, a vzhledem k tomu, že by se mělo nadále usilovat o zjednodušení, a to i o zjednodušení vnitrostátních a regionálních postupů, aby zástupci městských oblastí mohli lépe směřovat evropské finanční prostředky a spravovat jejich využívání,

Souvislosti městské dimenze

1. konstatuje, že evropská městská agenda zahrnuje na jedné straně městskou dimenzi politik EU, zejména politiky soudržnosti, a na straně druhé mezivládní aspekt úsilí o celoevropskou koordinaci městských politik členských států, která probíhá na neformálních schůzkách ministrů, je koordinována střídajícími se předsednictvími Rady a aktivně se jí účastní Komise; v této souvislosti se domnívá, že místní správy by měly být o této mezivládní činnosti lépe informovány a že by do ní měly být více zapojeny; doporučuje užší koordinaci mezi oběma úrovněmi a výraznější zapojení místních vlád; zdůrazňuje nutnost lépe koordinovat rozhodnutí a kroky správních orgánů, a to jak na celoevropské úrovni, tak na úrovni členských států;
2. připomíná schválení prohlášení z Toleda a referenčního dokumentu z Toleda o obnově měst; souhlasí s potřebou větší návaznosti a koordinace při postupu směrem ke společnému pracovnímu programu nebo k „evropské městské agendě“; vítá skutečnost, že ministři zdůraznili potřebu posílit spolupráci a koordinaci s Evropským parlamentem, jakož i cíl posílit městskou dimenzi politiky soudržnosti a podpořit udržitelný rozvoj měst a integrovaný přístup upevněním a rozvojem nástrojů pro uplatnění Lipské charty na všech úrovních; blahopřeje členským státům a Komisi k jejich úsilí o pokračování

v marseillském procesu a zavedení referenčního rámce pro evropská udržitelná města; se zájmem sleduje zahájení zkušební fáze referenčního rámce; lituje však, že města nejsou do těchto procesů dostatečně zapojena; žádá proto Komisi a členské státy, aby zajistily zlepšení informačních toků o tomto procesu směrem k nezúčastněným městům a aby informovaly Parlament o budoucím vývoji;

3. zdůrazňuje, že vedle opatření přijatých v rámci politiky soudržnosti, která výrazně podpořila rozvoj městských oblastí, má významný vliv na rozvoj měst i řada dalších politik (např. v oblasti životního prostředí, dopravy, energetiky) a programů EU; podtrhuje, že je nutné lépe pochopit územní dopady politik, a žádá výraznější uplatňování městské agendy v rámci politik EU; v této souvislosti znovu vyzývá Komisi, aby pokročila s posouzením územního dopadu odvětvových politik a rozšířila stávající mechanismy posuzování dopadů; v této souvislosti vítá myšlenky uvedené v páté zprávě o ekonomické, sociální a územní soudržnosti a práci vykonanou v rámci sítě ESPON;

Místní potřeby a/versus evropské priority

4. zdůrazňuje skutečnost, že jsou to do značné míry právě městské oblasti, kde jsou evropské politiky uplatňovány v praxi; poukazuje na to, že městské oblasti, v nichž je soustředěno 73 % evropského obyvatelstva, vytvářejí asi 80 % HDP Unie, spotřebovávají až 70 % z celkové energie spotřebované v Unii a díky přítomnosti mimo jiné i malých a středních podniků jsou hlavními centry inovací, znalostí a kultury, a významně tak přispívají k hospodářskému růstu; poukazuje na to, že pouze města, která mohou zajistit kvalitní služby a mají odpovídající infrastrukturu, mohou přilákat a podporovat přínosné a perspektivní činnosti; upozorňuje, že na druhou stranu však rovněž trpí důsledky hospodářské produktivity (živelný růst měst, koncentrace obyvatel, dopravní přetížení, znečištění, využívání pozemků, klimatická změna, energetická nejistota, krize v oblasti bydlení, územní segregace, trestná činnost, migrace atd.) a výraznou sociální nerovnováhou (vysoká nezaměstnanost, sociální nejistota a vyloučení, sociální polarizace atd.), které jejich mimořádnou úlohu coby katalyzátorů růstu ohrožují; zdůrazňuje, že nejen hospodářský, ale také sociální a ekologický vývoj v městských oblastech má velký dopad na okolní oblasti, a domnívá se, že městská agenda musí usilovat o rozvoj udržitelných a inteligentních investic podporujících začlenění, aby byla úloha měst posílena; domnívá se proto, že existují jednoznačné důvody pro společnou podporu městských oblastí v EU, jejímž cílem by bylo omezit všeobecné nepříznivé důsledky růstu a rozvoje a současně řešit problémy související s udržitelností životního prostředí a sociální soudržností;
5. připomíná, že se na městské dopravní služby vztahuje zásada subsidiarity; zdůrazňuje však, že evropská spolupráce, koordinace a financování by místním orgánům umožnily řešit výzvy, kterým čelí, a to zejména v dopravě;
6. je přesvědčen, že maximalizace přínosu městských oblastí k hospodářskému růstu EU a zároveň udržení či zlepšení jejich parametrů jako „dobrých míst pro život“ je společným cílem na evropské, vnitrostátní, regionální i místní správní úrovni; zdůrazňuje, že ačkoli je tento cíl široce sdílen, mohou se konkrétní opatření pro jeho dosažení místo od místa lišit; připomíná, že v důsledku historického vývoje budou některé regiony a některá města ve druhé polovině 20. století obecně muset sledovat širší okruh priorit, včetně

konvergence, a domnívá se tudíž, že je nutno zajistit dostatečnou flexibilitu, jež konkrétním městským oblastem umožní najít řešení, která budou nejlépe vyhovovat jejich potřebám, makro- i mikroklimatu a vývojovým souvislostem;

7. doporučuje, aby se městská dimenze politiky soudržnosti – vycházející ze strategické koncepce inteligentního a udržitelného růstu podporujícího začlenění – zaměřila na tři cíle: za prvé na pomoc městským oblastem s rozvojem jejich základní materiální infrastruktury, která je předpokladem růstu a umožňuje maximalizovat jejich potenciální přínos k hospodářskému růstu v Evropě, diverzifikaci hospodářské základny a k energetické a environmentální udržitelnosti, zejména s cílem udržet a zlepšit kvalitu ovzduší v centrech měst a bez škodlivého dopadu na řeky; za druhé na pomoc městským oblastem s modernizací jejich hospodářských, sociálních a environmentálních rysů prostřednictvím promyšlených investic do infrastruktury a služeb založených na technickém pokroku a úzce spojených se specifickými regionálními, místními a celostátními požadavky; za třetí na regeneraci městských oblastí, a to obnovou jejich průmyslových lokalit a kontaminované půdy, přičemž je nutné mít na paměti potřebu vazeb mezi městskými a venkovskými oblastmi, díky nimž by byl prosazován rozvoj podporujícího začlenění v souladu se strategií Evropa 2020;
8. poukazuje na značný potenciál modernizace investic do infrastruktury prostřednictvím inteligentních technologií, které by řešily přetrvávající problémy v oblasti správy měst, energetiky, řízení zásobování vodou a vodohospodářství, dopravy, cestovního ruchu, bydlení, vzdělávání, zdravotní a sociální péče, veřejné bezpečnosti atd. prostřednictvím koncepce „inteligentnějšího rozvoje měst“; je přesvědčen, že takové investice do infrastruktury IKT lze považovat za faktor, který jednoznačně posiluje hospodářský růst a hospodářskou činnost založenou na inovacích, neboť tyto investice spojují prvky veřejného i soukromého investování, jež mohou v souladu s cíli strategie Evropa 2020 přispívat k vytváření nových podnikatelských příležitostí a udržitelných pracovních míst, jakož i k inteligentnímu růstu, a zejména k inovačnímu partnerství „inteligentní města“;
9. zdůrazňuje, že využívání inteligentních systémů může výrazně přispět ke zlepšení energetické účinnosti a bezpečnosti ve veřejném sektoru, a vyzývá Komisi a členské státy, aby zajistily koordinované a účinné zavádění inteligentních systémů v rámci celé Unie a zejména v městských oblastech; pokazuje na to, že právě města mohou významně přispět k boji proti změně klimatu, například prostřednictvím inteligentních systémů městské hromadné dopravy, energetické sanace budov, udržitelného plánování čtvrtí, v jehož rámci budou cesty do práce a k zařízením občanské vybavenosti co nejdříve atd.; v této souvislosti podporuje iniciativu Civitas a „Pakt primátorů“; zdůrazňuje význam využívání dostupných finančních prostředků pro provádění akčních programů na podporu využívání místního potenciálu v oblasti obnovitelné energie a vyzývá Komisi, aby v budoucnu zajistila aktualizaci obou těchto iniciativ;
10. zdůrazňuje, že politika soudržnosti je důležitá pro podporu sociální inovace v městských oblastech, zejména ve znevýhodněných čtvrtích, a to za účelem posílení vnitřní soudržnosti a lidského kapitálu prostřednictvím přístupu podporujícího začlenění a zapojení, ať už pokud jde o vzdělávání a odbornou přípravu (zejména mládeže), přístup k mikroúvěrům nebo podporu sociálního hospodářství;

Víceúrovňová správa a zásada partnerství

11. znovu opakuje svůj názor, že jedním z nedostatků Lisabonské strategie je skutečnost, že chybí dobře fungující víceúrovňová správa a že regionální a místní orgány a občanská společnost nejsou dostatečně zapojeny do fází navrhování, provádění, sdělování a vyhodnocování strategie; zdůrazňuje, že strategie EU 2020 potřebuje lepší systém správy s významnějším zapojením zúčastněných stran na všech úrovních;
12. vyzývá Komisi, aby pomocí chystaných předpisů vedla členské státy k tomu, aby formálně zapojily politické představitele nejdůležitějších městských oblastí a sdružení orgánů místní a regionální samosprávy do všech fází rozhodování v rámci politiky soudržnosti (strategické plánování, definování a vyjednávání plánovaných „smluv o partnerství pro rozvoj a investice“), a to například prostřednictvím nových druhů partnerství, jako jsou územní pakty navržené pro jednotlivé členské státy; vyzývá Komisi, aby podporovala odbornou přípravu městských a místních správních orgánů ve snaze poskytovat informace o programech a iniciativách v oblasti městské politiky, a místní orgány proto vyzývá, aby v rámci svých zvláštních rozvojových strategií vypracovaly konkrétní akční programy; domnívá se, že je to jediný způsob, jak reagovat na místní potřeby a zároveň zabránit tříštění strategických cílů a řešení;
13. je přesvědčen, že by mělo být posíleno pouto mezi místními akčními plány a regionálními/vnitrostátními programy začlenění; podporuje návrh Komise, aby byl v rámci politiky soudržnosti a prostřednictvím podpůrných skupin typu „LEADER“ a akčních plánů posílen přístup založený na místním rozvoji;
14. zdůrazňuje, že městské oblasti nejsou izolovanými prvky ve svých regionech, a jejich rozvoj musí být tedy úzce spjat s okolními funkčními, příměstskými či venkovskými oblastmi; vyzývá k dalšímu vyjasnění zvláštních situací, jako jsou například situace, v nichž se nacházejí metropolitní oblasti, městské oblasti a aglomerace, kde jsou funkce úzce propojeny; domnívá se, že víceúrovňová správa, regionální plánování a zásada partnerství jsou nejučinnějšími nástroji, chceme-li předcházet sektoralizaci a tříštění politik rozvoje; připomíná však, že vnitřní synergie nejsou vždy zaručeny; naléhá na Komisi, aby konkrétně vyzvala členské státy k podpoře kontaktů a výměny osvědčených postupů, pokud jde o strategie týkající se vztahu mezi venkovem a městy, a aby v plánovacích dokumentech vytvořily rozměr vztahu měst a venkova, a zajistily tak dobré vazby mezi venkovem a městy;
15. zdůrazňuje pozitivní úlohu, již hrají přeshraniční spolupráce, mezinárodní spolupráce a iniciativa URBACT při propojování měst, sdílení osvědčených postupů a vytváření inovativních řešení; připomíná, že spolupráce mezi evropskými městy je plně v souladu s cílem 3 (evropská územní spolupráce); domnívá se, že městský rozměr cíle „evropská územní spolupráce“ by měl být v období 2014–2020 posílen; podporuje zapojení měst do sítí meziregionální a přeshraniční spolupráce; je přesvědčen, že by podporované sítě měly být napojeny na skutečné rozvojové projekty, a vyzývá Komisi, aby zlepšila platformy, které by umožnily experimentální přístup k regeneraci a rozvoji měst; domnívá se, že experimentování by mohlo být užitečné – zejména v souvislosti s ESF – tam, kde by celková územní strategie mohla doplňovat přístup podle konkrétních kategorií obyvatelstva;

16. zdůrazňuje, že proces „regenerace měst“ a „začleňování městské dimenze“ by mohl vést k nové „městské alianci“, která by sdružovala všechny zúčastněné strany zapojené do procesu „budování měst“; tato aliance by byla nadále založena na konsenzu a byla by formálně vytvořena s novými formami správy, v nichž by sociální a občanské sítě hrály významnou roli, přičemž společným cílem by bylo modernizovat, regenerovat a skutečně znovuobjevit „existující města“, a to při optimálním využití lidských, sociálních, materiálních, kulturních a hospodářských zdrojů, jež byly vytvořeny v minulých letech, a nasměrovat je do výstavby měst, která budou účinná, inovativní, inteligentní, udržitelnější a sociálně integrovanější;
17. znovu opakuje svou výzvu Komisi, aby vytvořila výměnný program „Erasmus pro místní a regionální zvolené zástupce“ s cílem podpořit předávání osvědčených postupů v oblasti strategického místního rozvoje a rozvoje měst;

Delegování povinností

18. upozorňuje na to, že místní volené orgány mají přímou politickou odpovědnost, pokud jde o strategické rozhodování a investování veřejných prostředků; s ohledem na tuto skutečnost se domnívá, že by jim členské státy měly zaručit dostatečné rozpočtové zdroje; je proto toho názoru, že má-li být dosaženo cílů politiky soudržnosti a strategie EU 2020, musí být povinné, aby místní volené orgány byly zapojeny do procesu strategického rozhodování, intenzivně se podílely na vytváření operačních programů a aby při provádění a hodnocení politiky soudržnosti byla široce využívána možnost delegování povinností, aniž by tím byla dotčena odpovědnost řídicích orgánů a členských států za finanční záležitosti; zdůrazňuje, že prioritou místních orgánů je blahobyt a kvalita života občanů jejich měst, kteří musí být, spolu se všemi zúčastněnými stranami, zapojeni do místních rozvojových strategií;
19. doporučuje, aby v příštím programovém období byla při uplatňování městské dimenze na vnitrostátní úrovni využita jedna z těchto možností: samostatné operační programy řízené konkrétními městskými oblastmi, společné operační programy vztahující se na městské oblasti konkrétních členských států, globální granty nebo vyčlenění opatření a prostředků pro rozvoj měst v rámci konkrétních regionálních operačních programů; uznává význam budoucího vytváření zvláštních operačních programů pro některé městské oblasti, jež usilují o využití svého rozvojového potenciálu;
20. upozorňuje, že jelikož se míra a převaha urbanizace v rámci EU velmi liší, zejména pokud je region převážně venkovský a málo urbanizovaný, musí být podíl zdrojů vyčleněný na městské činnosti, jako v případě obecného obsahu a priorit operačních programů, ponechán na uvážení tvůrcům programu jednajícími jménem příslušného regionu;

Integrované strategické plánování

21. podporuje zásady integrovaného strategického plánování, neboť mohou pomoci orgánům místní samosprávy posunout se od koncipování „jednotlivých projektů“ ke strategičtějšimu mezioborovému plánování, a využít tak svůj vnitřní rozvojový potenciál; zdůrazňuje přidanou hodnotu a inovační povahu tohoto přístupu „zdola nahoru“, zejména u znevýhodněných čtvrtí, neboť tím, že zajišťuje účast všech místních subjektů, umožňuje lépe reagovat na skutečné potřeby a zohlednit reálné zdroje příslušného území; současně

však vyjadřuje politování nad tím, že v důsledku nejasné obecné definice jsou tyto zásady v některých případech uplatňovány pouze formálně; naléhá na Komisi, aby vyzvala členské státy k zajištění podpory rozvoje místních administrativních kapacit pro účely integrovaného strategického plánování;

22. domnívá se, že městské oblasti musí hrát zásadní úlohu při provádění makroregionálních strategií a vytváření funkčních geografických jednotek;
23. vyzývá Komisi, aby připravila studii, v níž porovná dosavadní praxi jednotlivých členských států v oblasti strategického integrovaného plánování, a aby na základě výsledků této studie vypracovala konkrétní pokyny EU pro integrované plánování rozvoje měst, které mimo jiné objasní vztahy mezi těmito plány a jinou dokumentací používanou při plánování; rovněž Komisi vyzývá, aby prosazovala efektivní a právními předpisy regulovaná partnerství včetně přeshraničních městských partnerství; vyzývá Komisi, aby u projektů, které jsou spolufinancovány z prostředků EU, stanovila, že integrované územní plánování bude právně závazné; naléhavě vyzývá místní orgány členských států, aby iniciovaly nová partnerství veřejného a soukromého sektoru a inovativní strategie rozvoje městské infrastruktury s cílem přilákat investice a podnítit podnikatelské aktivity; vyzývá ke zlepšení koordinace mezi místními a regionálními správními orgány, která by usnadnila vznik nových partnerství městských a venkovských oblastí na jedné straně a malých, středních a velkých měst na straně druhé, a to v zájmu zajištění vyváženého regionálního rozvoje; zároveň vyzývá Komisi, aby posílila technickou podporu směřující k lepšímu integrovanému rozvojovému plánování, participativní tvorbě politik a strategickému územnímu rozvoji;
24. vítá návrh Komise na budoucí společný strategický rámec, který je nastíněn v závěrech páté zprávy o soudržnosti a jenž by mohl podnítit součinnost finančních prostředků, zejména v zájmu vytvoření lepších vazeb mezi městskými, venkovskými a příměstskými oblastmi; zdůrazňuje evropskou přidanou hodnotu horizontálního a integrovaného přístupu politiky soudržnosti, a z tohoto důvodu vybízí k větší součinnosti s politikami v oblasti energetiky, životního prostředí a dopravy, jež by byla obzvláště užitečná v městských a příměstských oblastech, kde v tomto ohledu existují závažné problémy;
25. znovu opakuje své přesvědčení, že vypracovat integrované městské rozvojové plány bude účelné pouze, pokud budou k dispozici dostatečné zdroje pro specifické činnosti měst, a proto doporučuje, aby se dostupné zdroje soustředily na konkrétní akce; navrhuje, aby byla na jedno programové období stanovena minimální výše podpory pro znevýhodněné městské čtvrti;

Komplexní finanční plánování

26. zdůrazňuje, že v důsledku nevyhnutelných úsporných opatření na všech úrovních správy v Evropské unii jsou všechny druhy veřejných výdajů vystaveny nebývalému tlaku, včetně strategických investic v oblasti hospodářského rozvoje; je toho názoru, že v zájmu účinnosti investic je potřebná lepší koordinace všech dostupných veřejných zdrojů (evropských, vnitrostátních, regionálních, místních a soukromých), jakož i strategičtější přidělování těchto zdrojů;
27. podporuje v tomto ohledu komplexní finanční plánování na místní úrovni jakožto

neoddělitelnou složku integrovaného rozvojového plánování a vyzývá všechny uživatele veřejných zdrojů, aby se v souladu se zásadou orientace na výsledky důsledně přihlásili k zásadě „peníze na projekty, nikoli projekty pro peníze“;

28. zdůrazňuje evropskou přidanou hodnotu, pokud jde o křížové financování mezi Evropským fondem pro regionální rozvoj a Evropským sociálním fondem v oblasti flexibility pro projekty sociálního začlenění a integrované plány / strategie rozvoje měst; vyzývá Komisi, aby pro toto křížové financování vytvořila pružnější podmínky, a podpořila tak jejich využívání a zabránila tomu, že by tato pravidla vytvářela překážky při navrhování a provádění těchto plánů / strategií; upozorňuje na doplňkovou povahu těchto fondů; připomíná, že financování prostřednictvím ESF by zejména v městských oblastech postižených sociálním vyloučením nebo znečištěním životního prostředí mohla města a terciární a soukromý sektor využít na podporu společných místních projektů zaměřených na prevenci vyloučení; zdůrazňuje, že sloučení stávajících evropských fondů by mohlo výrazně navýšit dostupné finanční prostředky;
29. domnívá se, že dynamiku městských oblastí lze podnítit efektivní součinností různých evropských nástrojů financování, zejména pokud jde o výzkum a inovace;
30. zdůrazňuje slibnou úlohu nových nástrojů finančního inženýrství zavedených během stávajícího programového období na základě zásady „peníze na projekty, nikoli projekty pro peníze“; zdůrazňuje potřebu vytvořit odstupňované nástroje finančního inženýrství, které mohou být životaschopné a použitelné pro mnohem menší městské oblasti; vyzývá Komisi, aby vyhodnotila zkušenosti s těmito nástroji a případně je upravila, aby zlepšila jejich konkurenční postavení na finančním trhu v porovnání s běžnými komerčními produkty, a učinila je tak uživatelsky přívětivějšími, praktičtějšími, zajímavějšími, a tím i účinnějšími; je přesvědčen, že by úrokové sazby finančních nástrojů EIB měly být v tomto ohledu nižší než sazby komerčních úvěrů; vyzývá členské státy, aby vzhledem k pozitivním výsledkům využívání stávajících nástrojů finančního inženýrství soustavně zajišťovaly co nejúčinnější využívání potenciálních přínosů těchto finančních nástrojů;
31. je přesvědčen, že zejména iniciativa „Jessica“ může být maximálně efektivní, bude-li prováděna na úrovni měst, a proto pozoruje s výhradami tendenci některých členských států její provádění centralizovat;
32. vyzývá Komisi, aby zajistila, aby byly v budoucnu finanční toky mezi evropskou, vnitrostátní a nižší než vnitrostátní úrovní organizovány s maximální účinností a flexibilitou; vyjadřuje znepokojení nad stávající nízkou úrovní předběžného financování projektů a je přesvědčen, že by v budoucnu měly náležitě předpisy členským státům ukládat jednoznačnější povinnost využívat předběžné financování pro platby poskytované veřejným příjemcům, jako jsou orgány městské správy;
33. vyzývá Komisi, aby usilovala o co nejlepší harmonizaci pravidel pro konkrétní fondy a programy EU, na jejichž základě splňují městské a místní rozvojové projekty podmínky pro spolufinancování, a minimalizovala tak byrokracii a potenciální chyby při provádění;
34. vyzývá Výbor regionů, aby se zabýval otázkou lepšího nastavení městské dimenze v rámci budoucí politiky soudržnosti;

35. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi a Výboru regionů.

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

Cíle a podstata zprávy

Cílem této zprávy je navázat na předchozí zprávu o městské dimenzi politiky soudržnosti v novém programovém období a zároveň zohlednit aktuální vývoj evropské městské agendy. Od roku 2009 bylo v rámci této problematiky zaznamenáno několik nových podnětů a v příštích týdnech lze očekávat další. Tato zpráva se zabývá několika aspekty městské dimenze politiky soudržnosti, které Výbor pro regionální rozvoj považuje za zásadní nebo problematické v souvislosti s budoucností politiky soudržnosti, jež se má stát plnohodnotnou a efektivní politikou uplatňovanou vůči městům EU.

Problematika vymezení pojmů

V Evropě je přibližně 5 000 měst s 5 000 až 50 000 obyvateli a téměř 1 000 měst, kde žije více než 50 000 obyvatel. Pro Evropu je charakteristická územní rozmanitost a polycentrický rozvoj, kde se v relativně husté městské síti nachází několik skutečně velkých měst. V Evropské unii žije ve městech s více než 5 miliony obyvatel jen 7 % lidí, zatímco ve Spojených státech amerických podíl těchto obyvatel dosahuje 25 %.¹ Podle Zprávy o stavu evropských měst² bylo největší tempo růstu obyvatelstva měst zaznamenáno ve Španělsku, kde byl v některých městských oblastech zaznamenán meziroční nárůst ve výši 2 % nebo více. Mezi města s největším tempem růstu počtu obyvatel v EU patří i města v Irsku, ve Finsku a v Řecku. V protikladu k tomu je ve stejném časovém rámci mnoho městských oblastí ve střední a východní Evropě svědkem celkového poklesu počtu obyvatel. Prakticky ve všech městech se zvětšují předměstí a pokud je zde úbytek počtu obyvatel, je tento úbytek stále menší než v centrech měst.

Z důvodu velkých rozdílů mezi státy neexistuje mezinárodní dohoda o společném vymezení označení „městský“, které by se mohlo uplatnit na všechny země, nebo alespoň na všechny země v rámci jednoho regionu. Bylo učiněno mnoho pokusů sjednotit chápání slova „městský“, existují definice OSN³, Světové banky⁴, OECD⁵ a pak také definice jednotlivých zemí. Tyto definice jsou ve své většině, ne-li všechny, založeny na statistických informacích týkajících se počtu a hustoty obyvatelstva. Přestože nepochybně existují výrazné rozdíly v geografickém rozmístění obyvatelstva jedné země oproti zemi jiné, evropské orgány a instituce doposud spoléhají na přístup, jež používá Eurostat⁶ ve své referenční příručce pro evropskou regionální a městskou statistiku, která určuje čtyři úrovně územní jednotky, pro něž jsou prováděna šetření. Jsou jimi městský střed, dále širší městské zóny, „jádro“ v případě devíti hlavních měst, u kterých koncept správního města nepřinesl srovnatelné územní

¹ Komise Evropských společenství, Zelená kniha o územní soudržnosti: Učinit z územní rozmanitosti přednost, Brusel, 2008.

² Zpráva o stavu evropských měst: doplnění Evropského auditu měst, 2007, k dispozici na adrese http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/studies/pdf/urban/stateofcities_2007.pdf

³ http://unstats.un.org/unsd/demographic/sconcerns/densurb/Defintion_of%20Urban.pdf

⁴ http://siteresources.worldbank.org/DATASTATISTICS/Resources/table3_10.pdf

⁵ <http://stats.oecd.org/glossary/detail.asp?ID=6492>

⁶ http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_OFFPUB/KS-RA-07-005/EN/KS-RA-07-005-EN.PDF

jednotky, a konečně městské čtvrti. I když definici Eurostatu lze plně využít pro statistické účely, s ohledem na existující rozdíly a různé přístupy se zdá velmi obtížné stanovit společnou jasnou definici slova „městský“ v rámci politiky soudržnosti, a proto by měla být otázka definice ponechána v souladu se zásadou subsidiarity na členských státech.

Historický vývoj

Historicky vzato byla městská dimenze pojímána vždy paralelně s hlavní částí strukturálních operací. Od roku 1990 byly prováděny městské pilotní projekty. Od roku 1994 existoval program iniciativy Společenství URBAN, který umožňoval podporu integrovaných místních rozvojových modelů.

Zatímco během předchozího programového období byly jednotlivým iniciativám Urban přiděleny zvláštní finanční prostředky, v období 2007–2013 tomu tak není. Po přijetí nových nařízení upravujících strukturální fondy byla politika rozvoje měst začleněna (zahrnuta) do cílů „soudržnost a regionální konkurenceschopnost“ a „zaměstnanost“, což podtrhlo význam, který tomuto aspektu politiky soudržnosti Unie přikládá. Proto se členským státům doporučilo, avšak neuložilo jako povinnost, aby do národních strategických referenčních rámců a operačních programů při jejich vypracovávání začleňovaly udržitelný rozvoj jako strategickou prioritu. Nicméně pokud by tak neučinily, vedlo by to vzhledem k významu měst a městských aglomerací v hospodářské struktuře Evropy do značné míry k popření všech jejich případných plánů na to, aby byly dynamickými hráči podílejícími se na úsilí Unie o dosažení jejích cílů.

Stávající revidovaná nařízení dovolují řídicím orgánům využít při hospodaření s prostředky určenými k financování rozvoje měst celou řadu partnerství veřejného a soukromého sektoru. Strukturální fondy tak mohou financovat operace finančního inženýrství, jako jsou fondy rizikového kapitálu, garanční fondy nebo fondy úvěrové. Evropská komise a EIB připravily tři finanční nástroje, kterými jsou JEREMIE¹, JASPERS² a JESSICA³. JESSICA (anglická zkratka názvu „Společná evropská podpora udržitelných investic do městských oblastí“) představuje největší zájem o rozvoj měst. Má za cíl dosažení pákového efektu pomocí dostupných finančních prostředků. Navrácené prostředky musí být znovu investovány do rozvoje měst nebo přiděleny řídicímu orgánu pro účely dalších městských projektů. Tento nástroj je nicméně stále v rané fázi.

Pozadí tématu

Podle statistiky Evropské komise⁴ byla na období 2007–2013 vyčleněna na rozvoj měst částka ve výši cca 21,1 mld. EUR, což představuje 6,1% celkového rozpočtu politiky soudržnosti EU. Z této částky je 3,4 mld. EUR určeno na obnovu průmyslových zón a rekultivaci kontaminované půdy, 9,8 mld. EUR na projekty regenerace měst a venkova, 7 mld. EUR na čistou městskou dopravu a 917 mil. EUR na bydlení. Výrazný vliv na města mají i další investice v oblasti infrastruktury, výzkumu a inovací, dopravy, životního prostředí, vzdělání,

¹ Uspřádnění přístupu k finančním prostředkům na rozjezd firem, rozvoj mikropodniků a malých a středních podniků

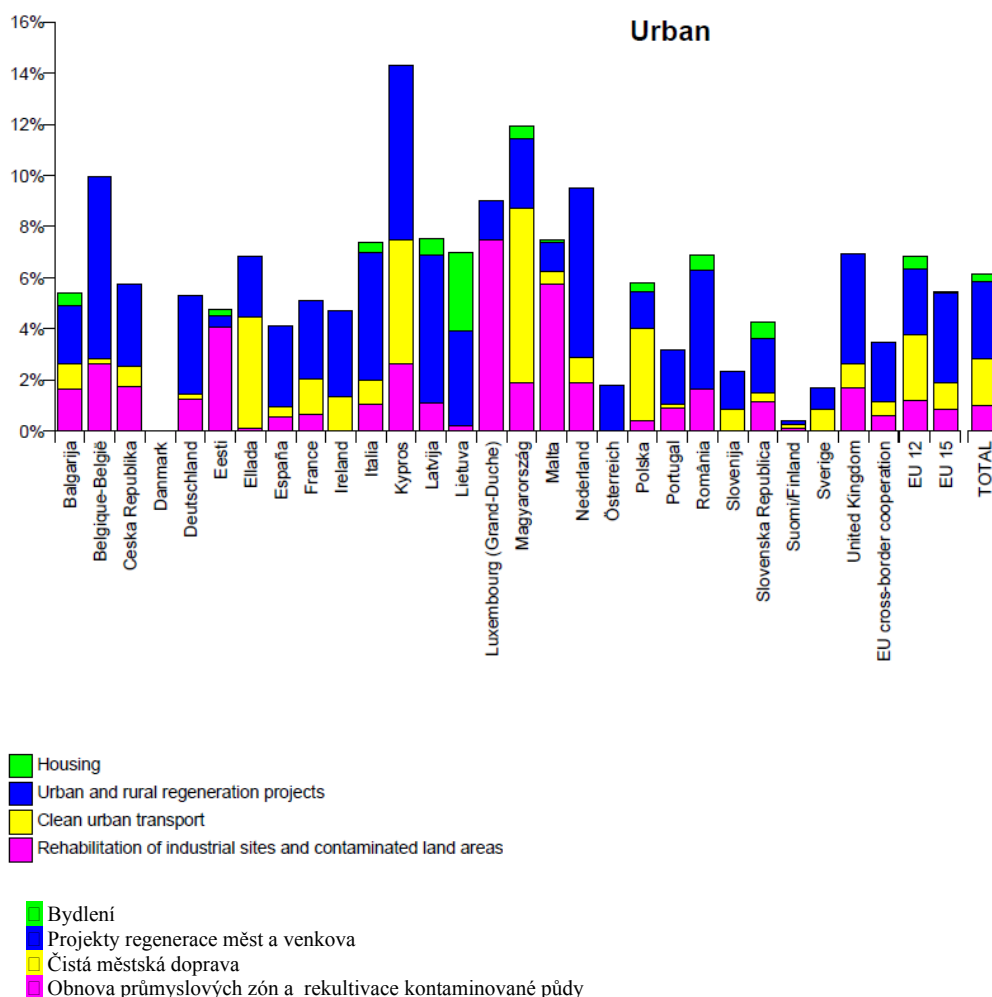
² Podpora přípravy významných projektů

³ Podpora finančního inženýrství v oblasti rozvoje měst

⁴ http://ec.europa.eu/regional_policy/themes/statistics/2007_urban.pdf

zdravotnictví a kultury.

Graf: Rozdělení prostředků na rozvoj měst v období 2007–2013

Zdroj: DG REGIO SFC2007

Kontext tématu

Hlavním cílem rozšířené městské agendy by mělo být přispět k rozvoji a modernizaci infrastruktury a služeb v evropských městech, zejména co se týče jejich kvality. Budoucí opatření musí, na jedné straně, úzce navazovat na celkové priority EU, aby bylo možné odůvodnit přidělení prostředků z rozpočtu EU. Na druhé straně se však strategie EU 2020 týká především budoucích trendů. Stejný význam má překonání současných rozdílů mezi evropskými městy a je třeba jej zohlednit při formulování priorit budoucí politiky soudržnosti. Na základě zkušeností z Lisabonské strategie lze tvrdit, že vývoj městské agendy nesmí být procesem jednosměrným, ale komplexním a založeným na přístupu „zdola nahoru“. Je tudíž nezbytné, aby města mohla vyjádřit svůj názor, kterému by EU důkladně naslouchala.

Potřeby na místní úrovni a/nebo priority EU

Města plní v Evropě funkci středisek hospodářské činnosti, inovace a zaměstnanosti. Čelí ovšem řadě potíží. Tendence k vytváření předměstí, ke koncentraci deprivovaných a nezaměstnaných osob v městských částech a rostoucí dopravní přetížení patří ke složitým problémům, na něž je třeba reagovat prostřednictvím vzájemně propojených a místním potřebám odpovídajících řešení v oblasti dopravy, bydlení, odborného vzdělávání a zaměstnanosti. Evropská regionální politika a politika soudržnosti se těmito problémy zabývá.

Na jednu stranu panuje všeobecná shoda ohledně toho, že spolufinancování ze strany EU musí jít ruku v ruce se všeobecnými prioritami EU, tak jak jsou včleněny do strategie EU 2020. Její obsah je zaměřen na to, jakým způsobem se vypořádat s novými výzvami a dočasnými dopady hospodářského útlumu. Zpravodaj na druhou stranu zastává názor, že politika soudržnosti (včetně městské agendy) se nesmí vzdát svého původního účelu, tedy překonání současných rozdílů.

Skutečnost je taková, že jsou-li místní orgány požádány o seřazení svých priorit, dávají ve větší míře přednost investicím do řešení rozdílů a nedostatků, a řešení globálních trendů je až na dalším místě. Zcela klíčové je nalezení způsobu, jak nastolit správnou rovnováhu mezi těmito dvěma směry. Zpravodaj je toho názoru, že finanční prostředky EU by neměly pouze vyplnit mezeru způsobenou nedostatečnou výší investic v minulosti. Úroveň EU by však neměla být ani příliš normativní, jelikož v takovém případě by se nabídka EU minula s místní poptávkou. Vyrovnaný přístup by mohl spočívat v investicích do inteligentního rozvoje měst, jehož cílem bude posunout infrastrukturu a služby ve městě na vyšší kvalitativní úroveň.

Přenašení odpovědností (rozhodování, výběr projektů, finance)

Hlavním cílem evropských opatření ve prospěch rozvoje regionů a měst, klíčovým prvkem je zásada subsidiarity. Zpravodaj zastává názor, že společné priority a opatření by měly být pro iniciativy na místní úrovni oporou, ne náhradou. V tomto ohledu je zcela klíčové položit si otázku „jaká opatření a na jaké úrovni?“. Zpravodaj prosazuje myšlenku, že každá úroveň by měla těžit ze svých silných stránek:

- **Úroveň EU** – zajištění finančních prostředků, údaje (ukazatele, globální vývoj), metodika vycházející ze sdílených osvědčených postupů, pokyny pro víceúrovňovou správu, stanovení minimálních norem pro programy tak, aby byly v souladu s prioritami EU;
- **Vnitrostátní úroveň** – formální podíl na odpovědnosti za města při plánování, projednávání a provádění programů, vytváření nástrojů a prostředků pro konkrétní vnitrostátní priority v oblasti rozvoje měst, které budou doplňkem k nástrojům a prostředkům na úrovni EU;
- **Regionální úroveň** – svěřit městům podíl na odpovědnosti za regionální operační programy (viz výše), koordinace strategických plánů rozvoje na regionální a místní úrovni, vytváření struktur za tímto účelem, vytváření nástrojů a prostředků pro konkrétní regionální priority v oblasti rozvoje měst, které budou doplňkem k nástrojům a prostředkům na úrovni EU;

- **Místní úroveň** – analýza, strategické plánování a rozhodování, výběr projektů (což nutně nemusí znamenat „správu“ finančních prostředků), integrované finanční plánování (evropské, vnitrostátní, regionální, místní a soukromé prostředky).

Víceúrovňová správa a princip partnerství

Pro budoucí vývoj městské agendy je velmi důležité, abychom zvažili zkušenosti z nedávného „začleňování městské dimenze“. Před provedením dalších kroků je třeba tento proces řádně vyhodnotit a vypracovat seznam silných a slabých stránek. Mělo by to vést k sestavení seznamu doporučení či norem pro formálnější zapojení místních subjektů do dalšího utváření a provádění politiky.

Integrované strategické plánování

Integrované strategické plánování je všeobecně přijímáno jako významný nástroj, jímž lze zajistit účinnost a celostní přístup k místnímu rozvoji. Avšak jeho definice a chápání se v každém členském státě liší. Tuto situaci by mohlo usnadnit stanovení společných pokynů. Z toho důvodu zpravodaj navrhuje, aby EP vyzval Komisi k jejich vytvoření a ke zvýšení úsilí v oblasti technické podpory. Členské státy budou zároveň vyzvány k tomu, aby využívaly nabízenou pomoc v oblasti územního plánování.

Komplexní finanční plánování, včetně budoucnosti finančního inženýrství

Ze zkušeností vyplývá, že v řadě případů se nápady zrealizovat určité projekty odvíjí od dostupnosti finančních prostředků, namísto toho, aby vycházely ze skutečných potřeb a strategických priorit. Patří to k hlavním úkolům rozvojových politik a stejně tak politiky soudržnosti. Tento přístup „projekty kvůli penězům“ by měl být nahrazen přístupem „peníze kvůli projektům“: projekty by neměly být vypracovávány s cílem získat dostupné finanční prostředky, avšak za účelem dosažení strategických cílů.

Zpravodaj se domnívá, že města by měla mít dostatečnou pružnost k tomu, aby finanční prostředky využila na své skutečné priority. Rozvojové projekty by neměly být vypracovávány s cílem získat dostupné finanční prostředky, avšak za účelem dosažení strategických cílů. Je třeba koordinovat možnosti získávání finančních prostředků na regionální, vnitrostátní a evropské úrovni tak, aby pokryly široké rozpětí konkrétních potřeb.

1. 12. 2010

STANOVISKO VÝBORU PRO DOPRAVU A CESTOVNÍ RUCH

pro Výbor pro regionální rozvoj

k otázce rozvoje evropských měst a jejich budoucnosti v politice soudržnosti
(2010/2158(INI))

Navrhovatelka: Anna Rosbach

NÁVRHY

Výbor pro dopravu a cestovní ruch vyzývá Výbor pro regionální rozvoj jako příslušný výbor, aby do svého návrhu usnesení začlenil tyto návrhy:

- A. vzhledem k tomu, že mobilita a přístup k dopravě jsou klíčovými faktory městského rozvoje, zejména v oblastech s vícenásobnou deprivací, a že doprava může mít hlavní vliv na regionální rozvoj, hospodářství, životní prostředí a prosperitu městské oblasti a na její občany,
- B. vzhledem k tomu, že většina dopravních uzlů (zejména pro transevropské dopravní síť (TEN-T)) a intermodálních uzlů je umístěna v městských oblastech, a vzhledem k tomu, že městská mobilita hraje pro hladké fungování těchto strategických bodů klíčovou úlohu, pokud jde o poskytování sběrných služeb a intermodálních spojení,
- C. vzhledem k tomu, že vedle cílů týkajících se životního prostředí, plynulosti provozu a energetické účinnosti je celkový lepší výkon dopravy klíčovým prvkem strategie EU 2020, zejména v městských oblastech, v nichž žije asi 75 % obyvatel EU a které generují 85 % HDP Unie,
 1. zdůrazňuje, že k provádění udržitelné obnovy měst je důležité vytvořit efektivní, bezpečnou, cenově dostupnou a ekologickou dopravní síť, a upozorňuje, že nezbytnou součástí tvoří také uvážené územní a urbanistické plánování měst jako zásadní předpoklad pro dobře fungující udržitelný systém dopravy;
 2. zdůrazňuje podpůrnou úlohu, kterou může hrát politika soudržnosti, strukturální fondy a Fond soudržnosti při podpoře městské mobility; upozorňuje Komisi, že je důležité

zajistit, aby tato podpora mohla být poskytnuta městským oblastem ve všech částech EU, protože závažnost problémů, které jsou pro městské oblasti specifické, nesouvisí pouze s HDP;

3. znovu opakuje, že souhlasí se zásadami uvedenými v usnesení Parlamentu o akčním plánu pro městskou mobilitu (2008/2217(INI), a vyzývá k provedení 20 akcí, které navrhla Komise v akčním plánu pro městskou mobilitu (KOM(2009)0490);
4. připomíná, že se na městské dopravní služby vztahuje zásada subsidiarity; zdůrazňuje však, že evropská spolupráce, koordinace a financování by místním orgánům umožnily řešit výzvy, kterým čelí, a to zejména v dopravě;
5. vyzývá Komisi, aby dodržovala zásadu subsidiarity a zohledňovala rozdíly mezi městskými oblastmi a jejich charakteristiku a zároveň se snažila o zlepšení koordinace politik v oblasti dopravy a soudržnosti na městské úrovni, a to ve spolupráci s členskými státy, regiony a místními zúčastněnými stranami, s ohledem na sociální začleňování, bezpečnost, konkurenceschopnost a ochranu životního prostředí; znovu vyzývá k tomu, aby byl integrovaný přístup povinný při plánování a výběru projektů, pro něž je určena podpora ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti;
6. vítá záměr Komise uvedený v páté zprávě o hospodářské, sociální a územní soudržnosti týkající se zavedení ambiciózního městského programu a lepšího zohledňování městských oblastí v rámci politiky soudržnosti;
7. důrazně podporuje využívání a propagaci integrovaných plánů udržitelné městské mobility (sustainable urban mobility plans (SUMP)), zahrnujících městské logistické plány pro zboží a služby; naléhavě vyzývá Komisi, aby zveřejnila doporučení a pokyny pro přípravu těchto plánů, které se zabývají mimo jiné rozvojem ekologicky šetrných způsobů dopravy (cyklistických stezek, pěších zón apod.) plně začleněných do městské hromadné dopravy, zlepšeným městským plánováním a pravidelným spojením s okolními a venkovskými oblastmi, při zohlednění klíčových kritérií jako je bezpečnost, kvalita života obyvatel, životní prostředí a ekonomická efektivita; navrhuje, aby finanční prostředky EU vyčleněné na městské dopravní projekty závisely na existenci těchto plánů;
8. zdůrazňuje potřebu zajistit, aby plány městské mobility zahrnovaly strategie v oblasti silniční bezpečnosti se zvláštním zaměřením na nejzranitelnější účastníky provozu na pozemních komunikacích;
9. domnívá se, že integrovaný způsob prodeje jízdenek na městské, meziměstské a regionální úrovni je pro městskou mobilitu zcela nezbytný, a naléhavě vyzývá Komisi, aby prosazovala osvědčené postupy, které již existují v rámci Unie, a případně předkládala zvláštní opatření;
10. zdůrazňuje důležitost dostupné, vysoce kvalitní a udržitelné veřejné dopravy a intermodálních přepravních sítí pro městské a příměstské oblasti, městské aglomerace a blízké venkovské oblasti, jako součást reakce na živelný růst měst, a také pro znevýhodněné městské části a osoby s sníženou pohyblivostí, a vyzývá Komisi a členské státy, aby podporovaly výměnu osvědčených postupů v této oblasti;

11. v této souvislosti podporuje opatření na propagaci nejudržitelnějších způsobů městské veřejné dopravy, jako jsou metro, tramvaje a vozidla s nízkými emisemi CO₂ i další zdravé nemotorizované způsoby přepravy, jako jsou jízdní kola; vyzývá místní a regionální orgány, aby modernizovaly své městské vozové parky ekologičtějšími vozidly a aby se zaměřily na ekologičtější způsoby dopravy;
12. zdůrazňuje, že používání rychlých a ekologických říčních plavidel může významně přispět ke snížení ekologického dopadu městské dopravy, a vyzývá Komisi a členské státy, aby podporovaly výměnu osvědčených postupů v této oblasti.
13. zdůrazňuje, že hustota osídlení městských oblastí je příčinou toho, že se jedná o místa, která nejvíce trpí zácpami, znečištěním ovzduší a vysokou hladinou hluku, a také k jejich vzniku nejvíce přispívají; vyzývá Komisi, aby v těchto oblastech podporovala používání veřejné dopravy namísto automobilů;
14. vyzývá Komisi, aby uplatňovala Lipskou chartu o trvale udržitelných evropských městech a průběžně o tom Parlament informovala;
15. zdůrazňuje zásadní význam udržitelné dopravní infrastruktury pro regiony a města Evropy a vyzývá Komisi k optimalizaci stávajících zdrojů financování a k poskytnutí inovačního finančního řešení pro její rozvoj prostřednictvím pilotních projektů a rozvoje sítí, jako je projekt SmartCities, aniž by tím byla dotčena spojení mezi městem a venkovem;
16. zdůrazňuje, že je třeba zohlednit klíčovou úlohu veřejné dopravy, pokud jde o sociální soudržnost v rámci politik týkajících se investic, tvorby cen a služeb veřejného zájmu, jež ovlivňují právě tento druh dopravy, aby tak byl zajištěn rovnoprávný přístup k zaměstnání, vzdělávání a ke kultuře a zabránilo se vytváření městských ghett;
17. vyzývá Komisi, aby při příštím přezkumu nařízení o právech cestujících napříč různými oblastmi věnovala zvláštní pozornost skupinám osob se sníženou pohyblivostí a zapojení příslušných skupin občanů;
18. zastává názor, že hospodářská krize musí být příležitostí pro zaměření dopravní politiky na inovační a ekologické způsoby dopravy včetně interoperabilních inteligentních dopravních systémů; v této souvislosti podporuje iniciativu Civitas a „Pakt primátorů“ a vyzývá Komisi, aby zajistila aktualizaci obou těchto iniciativ v budoucnu tak, aby zahrnovaly opatření na zlepšení způsobu řízení městské a meziměstské dopravy; zdůrazňuje, že využívání inteligentních dopravních systémů (ITS) výrazně přispěje ke zlepšení energetické účinnosti a ke zvýšení bezpečnosti dopravy, a vyzývá Komisi a členské státy, aby zajistily koordinované a účinné zavádění ITS v rámci celé Unie a zejména v městských oblastech;
19. vyzývá Komisi a členské státy, aby investovaly do ITS, které poskytují inovativní služby pro různé druhy dopravy, řízení dopravy a koordinovanější a „inteligentnější“ dopravní sítě;
20. věří, že politika soudržnosti bude mít významný vliv, pokud zvolí integrovaný přístup zahrnující prvky, jako jsou doprava (součinnost více druhů dopravy), způsob využití území a ochrana přírody, ochrana klimatu, snižování hluku a energetická účinnost;

21. zdůrazňuje potenciál strukturálních fondů a Fondu soudržnosti v souvislosti s dokončením projektu TEN-T, zejména v městských oblastech, lituje však nedostatku koordinace mezi politikou soudržnosti a dopravní politikou; žádá členské státy, aby využívaly ve větší míře dostupných zdrojů; lituje skutečnosti, že se v realizaci probíhajícího projektu vyskytly nejasnosti a nebyl dodán dostatek informací;
22. domnívá se, že města tvoří hlavní uzly transevropských dopravních sítí a – podle článku 170 Smlouvy o fungování Evropské unie – hrají klíčovou úlohu v rámci územní, hospodářské a sociální soudržnosti; vyzývá Komisi, aby, až bude znovu přezkoumávat síť TEN-T, jasně ustanovila spojení mezi těmito uzlovými městy a jejich přístavy, letišti a logistickými centry;
23. vyzývá Komisi, aby využívala inovativní, skutečně účinné druhy financování dopravní infrastruktury a dopravních systémů (evropské dluhopisy, „zlaté pravidlo“ apod.), a znovu opakuje své výzvy k navýšení rozpočtu na TEN-T.

VÝSLEDEK KONEČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU

Datum přijetí	1.12.2010
Výsledek konečného hlasování	+ : 33 - : 1 0 : 0
Členové přítomní při konečném hlasování	Inés Ayala Sender, Georges Bach, Izaskun Bilbao Barandica, Antonio Cancian, Michael Cramer, Christine De Veyrac, Ismail Ertug, Carlo Fidanza, Knut Fleckenstein, Mathieu Grosch, Juozas Imbrasas, Dieter-Lebrecht Koch, Werner Kuhn, Jörg Leichtfried, Eva Lichtenberger, Marian-Jean Marinescu, Hella Ranner, Vilja Savisaar-Toomast, Debora Serracchiani, Brian Simpson, Keith Taylor, Silvia-Adriana Ţicău, Giommaria Uggias, Thomas Ulmer, Dominique Vlasto, Artur Zasada, Roberts Zīle
Náhradník(ci) přítomný(i) při konečném hlasování	Zigmantas Balčytis, Philip Bradbourn, Spyros Danellis, Dominique Riquet, Joachim Zeller, Janusz Władysław Zemke
Náhradník(ci) (čl. 187 odst. 2) přítomný(i) při konečném hlasování	David-Maria Sassoli

VÝSLEDEK KONEČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU

Datum přijetí	26.5.2011
Výsledek konečného hlasování	+ : 36 - : 0 0 : 2
Členové přítomní při konečném hlasování	François Alfonsi, John Bufton, Alain Cadec, Salvatore Caronna, Francesco De Angelis, Tamás Deutsch, Elie Hoarau, Danuta Maria Hübner, Juozas Imbrasas, María Irigoyen Pérez, Seán Kelly, Mojca Kleva, Constanze Angela Krehl, Petru Constantin Luhan, Ramona Nicole Mănescu, Riikka Manner, Iosif Matula, Erminia Mazzoni, Jan Olbrycht, Wojciech Michał Olejniczak, Markus Pieper, Tomasz Piotr Poręba, Georgios Stavrakakis, Nuno Teixeira, Michael Theurer, Michail Tremopoulos, Lambert van Nistelrooij, Kerstin Westphal
Náhradník(ci) přítomný(i) při konečném hlasování	Karima Delli, Cornelia Ernst, Karin Kadenbach, James Nicholson, Maurice Ponga, Elisabeth Schroedter, László Surján, Patrice Tirolien, Derek Vaughan, Sabine Verheyen